

Κι όμως στα κατεχόμενα διαμαρτύρονται...

Πρόσφατα οργανώθηκε από την “Ομάδα Πρωτοβουλίας”, που θέλει να αλλάξει το δικοινοτικό χαρακτήρα του Πανεπιστημίου, ημερίδα που στόχο είχε τον κυπριώτικό.

Αν και παρόμοιες εκδηλώσεις σπανίζουν στα κατεχόμενα, πρόσφατα ο κ. Ντενκτάς εξέφρασε για άλλη μια φορά την άποψη ότι, “δεν υπάρχουν Κύπριοι αλλά μόνο Τούρκοι και Έλληνες και ότι τα μόνα όντα κυπριακής προέλευσης είναι τα γαϊδούρια”.

Με αφορμή την αχαρακτήριστη αυτή τοποθέτηση του κ. Ντενκτάς, ξέσπασε στα κατεχόμενα ένα κύμα έντονων αντιδράσεων, του οποίου κάποιες αναφορές με τις σχετικές προεκτάσεις θα άξιζε ίσως να μεταφέρουμε στο ελληνοκυπριακό αναγνωστικό κοινό.

Οι αντιδράσεις αυτές είδαν το φως της δημοσιότητας στον Τουρκοκυπριακό τύπο, παίρνοντας τη μορφή δηκτικών σχολίων και γελοιογραφιών, ένα είδος έκφρασης ιδιαίτερα ανεπτυγμένο στα κατεχόμενα.

Το όλο θέμα ξεκίνησε από μια συνάντηση που είχε ο κ. Ντενκτάς με Γερμανούς ακαδημαϊκούς, όπου κυνικά παρατήρησε ότι δεν υπάρχουν Κύπριοι αλλά Τούρκοι και Έλληνες και το μόνο κυπριακό όν είναι ο γαϊδαρος...

Χαρακτηριστικό είναι ίσως κάποιο σχόλιο του γνωστού δημοσιογράφου Σιενέρ Λεβέντ στην Ανγκυρα (Ευρώπη), όπου ειρωνικά παρατηρεί ότι, “δε χρειάζεται να ψάξουμε στα βιβλία για την ταυτότητά μας, αφού το θέμα μας ερμηνεύει ο κ. Ντενκτάς και σκωπτικά διερωτάται αν είναι καλά να μιλά κανείς για κυπριακούς γαϊδάρους ή καλύτερα για Κυπρίους που είναι γαϊδαροι!! Συνεχίζει να παρατηρεί ο Λεβέντ ότι, “Οι Εγγλέζοι μας κτύπησαν πισώπλατα [τους Κυπρίους]... και όσοι ήρθαν στην Κύπρο [είναι σαφής ο υπαινιγμός για τους Τούρκους] θεωρούν ότι μας απελευθέρωσαν [τους Τουρκοκυπρίους]”. Και καταλήγει ο σχολιογράφος με την προειδοποίηση: “Τον κυπριωτισμό το δώσαμε στους γαϊδάρους, να κοιτάξουμε να μη δώσουμε και την Κύπρο”..

Έντονη ήταν και η αντίδραση του γνωστού πολιτικού κ. Ταλάτ, ο οποίος, μεταξύ άλλων, παρατηρεί ότι, “η αναφορά του κ. Ντενκτάς δεν είναι τίποτε λιγότερο από ύβρις για όσους από μας λέμε ότι είμαστε Κύπριοι.. Με τις δηλώσεις του ο κ. Ντενκτάς απεμπολεί ουσιαστικά τα δικαιώματα των Κυπρίων.. Και καταλήγει ότι “δεν πρόκειται για γλώσσα λανθάνουσα αλλά για την νοοτροπία του κ. Ντενκτάς να ταπεινώνει το λαό”.

Στη συνέχεια επανήλθε ο Λεβέντ και λογοπαίζοντας θυμοσοφικά με τις έννοιες γαϊδαρος και σκύλος και με σοβαρούς υπαινιγμούς για το ρόλο του

κ. Ντενκτάς επί αγγλοκρατίας, παρατηρεί σκληρά ότι, “τα σκυλιά δεν μπορεί να είναι Κύπριοι, αφού τα σκυλιά των Άγγλων που έζησαν τόσα πολλά χρόνια σ’ αυτή τη νήσο δεν μπόρεσαν να γίνουν Κύπριοι, έμειναν πάντα Βρεττανοί”.

Ακόμα, σαφώς υπονοώντας τους κουβαλητούς από την Τουρκία, με νόημα παρατηρεί ότι, “οι γκρίζοι λύκοι που βρέθηκαν μεταξύ μας μπορεί να απολαμβάνουν διάφορων ωφελημάτων και να θεωρούνται ντόπιοι αλλά σίγουρα ποτέ δεν έγιναν Κύπριοι”.. Και διερωτάται αν είναι δυνατόν ο λύκος και ο γαΐδαρος να ζήσουν μαζί στο ίδιο δάσος..” “Δυστυχώς”, λέει, “οι γαΐδαροι μειώνονται διαρκώς, ενώ οι λύκοι πληθαίνουν”.

Αναφέρει ακόμα ότι κάποιος αναγνώστης του τηλεφώνησε καταγανακτισμένος και διερωτήθηκε πόσοι “γαΐδαροι” θα δώσουν τη ψήφο τους στο Ντενκτάς στις επόμενες εκλογές, ενώ κάποιος άλλος προφανώς πιο συγκαταβατικός, διερωτήθηκε: Αν δεν είμαστε γαΐδαροι πως θα μπορούσαμε να κουβαλούμε στην πλάτη μας γομάρι τον Ντενκτάς για σαράντα τόσα χρόνια;

Παρέμβαση έκαμε και ο προκάτοχος του κ. Ταλάτ στην προεδρία του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος και τώρα ηγετικό στέλεχος του νέου Κόμματος της Πατριωτικής Ενότητας, κ. Οζγκιούρ. Υπενθύμισε ο κ. Οζγκιούρ ότι τα ίδια είπε ο κ. Ντενκτάς πριν μερικά χρόνια, όταν έπαιρνε μέρος σε κάποια συνδιάσκεψη στην Άγκυρα. Τον είχαν τότε ρωτήσει αν δε θα ήταν καλύτερα για το μέλλον των Τουρκοκυπρίων να εγκαταλείψουν την πολιτική της αφομοίωσης, χωρίς να χαλάσει τις σχέσεις του με την Τουρκία και να αγωνιστεί μαζί με τους Ελληνοκυπρίους για μια Ομόσπονδη Κυπριακή Δημοκρατία, ανασχέοντας τη μετανάστευση και αναπτύσσοντας καλές σχέσεις με τους Ελληνοκυπρίους.

Απάντησε τότε ο Ντενκτάς: Εγώ είμαι παιδί της Ανατολίας. Είμαι Τούρκος στα όλα μου, με την κουλτούρα, τη γλώσσα, την ιστορία μου... Έχω δικό μου κράτος και μια Μητέρα Πατρίδα, Κυπριακή κουλτούρα, Τουρκοκύπριοι, Ελληνοκύπριοι, Κοινή Δημοκρατία, όλα αυτά είναι κενά λόγια. Οι Ελληνοκύπριοι έχουν την Ελλάδα κι εμείς την Τουρκία. Κάποτε φωνάζαμε διαμελισμός ή θάνατος. Τώρα που φτάσαμε τόσο κοντά στο διαμελισμό γιατί να πεθάνουμε; Δεν υπάρχουν ούτε Ελληνοκύπριοι, ούτε Τουρκοκύπριοι, ούτε Κύπριοι. Μη με ρωτάτε αν είμαστε Κύπριοι, το θεωρώ ύβρη γιατί στην Κύπρο ένα υπάρχει ζωντανό, ο γαΐδαρος...

Και εκφράζοντας την αγανάκτηση του ο κ. Οζγκιούρ καταλήγει ότι, την ίδια νοοτροπία είχε πάντα ο Ντενκτάς, να βρίζει όσους λένε ότι είναι Κύπριοι..

Αλήθεια, πόσο θυμίζουν αυτές οι αντικρίσεις του κ. Ντενκτάς τις θεωρήσεις κάποιων Ελληνοκυπρίων εθνικιστών; Δεν θα ήταν άραγε αρκετός αυτός ο παραλληλισμός για να καταδείξει ότι οι δυό εθνικισμοί δεν αλληλοαναιρούνται αλλά αντίθετα ενισχύουν τις προσπάθειες για διχοτόμηση;

Αλλά ας επανέλθουμε στις αντιδράσεις..

Ο σχολιογράφος της Yeni Düzen (Νέα Τάξη), όργανο του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος, παρατηρεί ότι πολλοί αντέδρασαν στις δηλώσεις Ντενκτάς και τηλεφωνώντας στις εφημερίδες και τους ραδιοσταθμούς παρατηρούσαν: Είμαστε περήφανοι για τον Κυπριωτισμό μας...

Επανερχόμενη στο θέμα η Angura παρατηρεί: Η Μητέρα Πατρίδα μας είναι η Κύπρος. Εάν εσείς θέλετε μπορείτε να ενωθείτε με την Τουρκία ή την Ελλάδα..

Με το θέμα ασχολήθηκε και η εφημερίδα Yeni Çağ (Νέα Εποχή), όργανο του Κόμματος Πατριωτικής Ενότητας (πρώην Νέα Κύπρος, του κ. Ντουρντουράν), η οποία παρατηρεί ότι, "Οι Γερμανοί που "ενημερώθηκαν" από τον κ. Ντενκτάς ξέρουν την ιστορία της Κύπρου και δεν μπορούν παρά να βγάλουν τα σωστά συμπεράσματα, ότι δηλαδή για την κατάντια της Κύπρου ευθύνεται ο Τουρκικός και Ελληνικός εθνικισμός. Ακόμα ότι θα πρέπει να επισύρουμε τον οίκτο τους, γιατί διοικούμαστε [οι Τουρκοκύπριοι] με μια νοοτροπία που θεωρεί τον κυπριωτισμό γαϊδουριά. Και θέτει η εφημερίδα τα παρακάτω ερωτήματα:

- Μήπως στην Κύπρο παρέμειναν πια μόνο γαϊδούρια; (Υπονοώντας ότι όσοι δεν είναι γαϊδούρια έχουν μεταναστεύσει).
- Είναι οι γαϊδαροι που διοικούν πια τους Τουρκοκύπριους; (Υπονοώντας τον κ. Ντενκτάς και το καθεστώς του).
- Για να μην ακούει τη λέξη Κύπριος, ο Ντενκτάς είναι άξιος να εξαναγκάσει να μεταναστεύσουν και τα γαϊδούρια.

Τέλος με το θέμα ασχολήθηκε και η Ortam, του Κόμματος του κ. Akkinci, που παρατηρεί, μεταξύ άλλων: "Η ύβρις είναι αδίκημα διεθνώς και κολάσιμη πράξη. Και τίθεται το ερώτημα, αν κάποιος βρίζει όλο το λαό, Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους και επί πλέον αυτός τυγχάνει να είναι "Πρόεδρος" (τα εισαγωγικά δεν είναι δικά μας), τότε τι γίνεται; Δεν είναι νοητό ένα άτομο που κατέχει το αξίωμα του "Προέδρου" να υβρίζει, χρησιμοποιώντας τη γλώσσα χαμαιτυπείου ένα λαό ενός εκατομμυρίου...

Κάνοντας αυτές τις μεταφορές από τον Τουρκοκυπριακό τύπο, δεν είναι πρόθεσή μας να ασχοληθούμε με την Κυπριακή ταυτότητα. Όμως κάποια συμπεράσματα θα μπορούσαν να βγουν..

Καταρχήν, για άλλη μια φορά ανάγλυφος βγαίνει ο εθνικισμός του κ. Ντενκτάς, αλλά και οι προθέσεις του να μετατρέψει την Κύπρο σε κομμάτι της Τουρκίας, χωρίς οποιεσδήποτε σκέψεις συνδιαλλαγής.

Σε μια προσπάθεια να διασκεδάσει ο κ. Ντενκτάς τις αρνητικές εντυπώσεις που δημιούργησε με την άστοχη ρήση του, παρατηρεί ότι ο όρος Κύπριος μπορεί να χρησιμοποιείται γεωγραφικά, όπως για παράδειγμα ο Σμυρνιός. "Όταν σε ρωτούν από που είσαι, λες ότι είσαι Κύπριος, όταν σε

ρωτούν τι είσαι λες ότι είσαι Τούρκος”. Θα ήταν δύσκολο να ισχυριστεί κανείς ότι αυτή η αντίκριση είναι ξένη για πολλούς Ελληνοκύπριους που έχουν την τάση να παραγνωρίζουν την κρατική/πολιτική διάσταση του Κυπρίου.

Αν κρίνει κανείς από το μέγεθος των αντιδράσεων στις τοποθετήσεις του, δεν θα πρέπει να είναι δύσκολο να γίνει αντιληπτό ότι ο κ. Ντενκτάς κερδίζει τις εκλογές πιο πολύ με τις ψήφους των Τούρκων εποίκων παρά των Τουρκοκυπρίων. Ακόμα ότι δεν είναι λίγη η αντιπάθεια των πέραν της δεξιάς, συμπεριλαμβανομένου και του Κέντρου, Τουρκοκυπρίων για τον κ. Ντενκτάς.

Από την αναφορά του Λεβέντ προκύπτει ότι η αίσθηση ασφάλειας που δημιουργήσε στους Τουρκοκυπρίους η Τουρκία με την εισβολή, δεν είναι αρκετή ώστε να υπερκεράσει τον ορατό κίνδυνο να χάσουμε οι Κύπριοι την πατρίδα μας και να γίνουμε εξάρτημα ξένων συμφερόντων. Ενώ έχουν περάσει 25 τόσα χρόνια φυσικού διαχωρισμού, όπου έντονη είναι η προσπάθεια μονιμοποίησης του και διεύρυνσης του χάσματος ανάμεσα στις δυό κοινότητες, η αίσθηση της ύπαρξης Κυπριακού λαού είναι πάντα ζωντανή ανάμεσα στους Τουρκοκυπρίους.

Είναι ίσως αξιοσημείωτο ότι, όταν στην Ελληνοκυπριακή πλευρά κανείς δεν υπερασπίζεται τον κυπριωτισμό, που σαφώς καταπολεμάται από κάποιες καταστάσεις, στα κατεχόμενα σημαντική μερίδα του λαού εξανίσταται. Χαρακτηριστικά ο Ταλάτ ως επίσης και άλλοι πολιτικοί, θεωρούν ύβρη να τους αρνούνται ότι είναι Κύπριοι. Παρατηρείται ευκαιριακά ότι ο Talat έντονα δέχτηκε τα πυρά του κ. Ντενκτάς, όταν απερίφραστα δήλωσε: “Δεν είναι η Τουρκία Μητέρα-Πατρίδα μου, Μητέρα-Πατρίδα μου είναι η Κύπρος”.

Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι, η ξεκάθαρη και συνάμα τολμηρή για τα Κυπριακά δεδομένα αυτή δήλωση, προέρχεται από τον Πρόεδρο του δεύτερου τότε σε μέγεθος Τουρκοκυπριακού Κόμματος και αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης και στην αντιστοιχία της είναι απλά αδιανόητη από Ελληνοκυπριακής πλευράς. Είναι ωστόσο χαρακτηριστική για εκείνη τη μερίδα των Τουρκοκυπρίων, που παρά τις άκρως δυσμενείς συνθήκες στις οποίες διαβιώνουν αγωνίζονται να διατηρήσουν τον κυπριωτισμό τους και να μην αφομοιωθούν από την ισοπεδωτική πολιτική του κ. Ντενκτάς και της Άγκυρας.

Τέλος αξίζει ίσως να προσεχτεί ότι, εξυπακουόμενα δέχεται ο κ. Ντενκτάς ότι η άρνηση του κυπριωτισμού υποβοηθά το διαμελισμό, ενώ η στήριξη του απομακρύνει απ’ αυτό το στόχο: “Τώρα που είμαστε τόσο κοντά στο διαμελισμό γιατί να πεθάνουμε” λέει...

Γενικά, το μέγεθος και η ένταση των αντιδράσεων, δείχνουν πόσο έντονα ο κυπριωτισμός είναι ριζωμένος ανάμεσα στους Τουρκοκυπρίους..

ΝΕΟΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
30.3.1999